

BOSNA I HERCEGOVINA
FEDERACIJA BOSNE I HERCEGOVINE
FEDERALNO MINISTARSTVO FINANSIJA/FINANCIJA

GODIŠNJI IZVJEŠTAJ O DODIJELJENOJ DRŽAVNOJ POMOĆI U FEDERACIJI BIH U 2022. GODINI

Sarajevo, lipanj 2023.

Sadržaj	strana
UVOD	2
1. IZVJEŠTAJ O DODIJELJENOJ DRŽAVNOJ POMOĆI U FEDERACIJI BiH u 2022.	
GODONI	4
1.1. Metodologija za izradu Godišnjeg izvještaja o dodijeljenoj državnoj pomoći u Federaciji BiH	5
2. DODIJELJENA DRŽAVNA POMOĆ U FBiH ZA 2022. GODINU	8
2.1. Državna pomoć dodijeljena u Federaciji BiH po federalnim budžetskim korisnicima i kantonama za 2022. godinu	8
2.2. Državna potpora dodijeljena u Federacije BiH po federalnim budžetskim korisnicima i kantonama za period 2020.- 2022. godinu.....	10
2.3. Državna potpora Federacije BiH u odnosu na BDP	12
2.4. Državna pomoć dodijeljena u Federaciji BiH po kategorijama/vrstama dodijeljenje državne pomoći	13
2.5. Državna pomoć dodijeljena u Federaciji BiH po vrsti pomoći	15
2.6. Struktura dodijeljene državne pomoći u Federacije BiH za 2022	16
2.6.1. Struktura horizontalne državne pomoći u Federacije BiH za 2022. godinu	17
2.6.2. Struktura vertikalne državne pomoći u Federaciji BiH za 2022. godinu	17
ZAKLJUČNA RAZMATRANJA.....	18

UVOD

Potpisivanjem Sporazuma o stabilizaciji i pridruživanju sa Evropskom unijom, Bosna i Hercegovina se obavezala na usklađivanje sistema državne pomoći s pravnim nasleđem Europske Unije u ovoj oblasti. Unaprijeđenjem sistema državne pomoći postiže se efikasnije trošenje javnih sredstava, što u konačnici doprinosi ekonomskom rastu zemlje.

Kako bi se izvršlo usklađivanje u ovoj oblasti usvojen je Zakon o sistemu državne pomoći u Bosni i Hercegovini¹ (u dalnjem tekstu: Zakon), i Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o sistemu državne pomoći u Bosni i Hercegovini² u 2020. godini (u dalnjem tekstu: izmjena i dopunama Zakona). Dodatno, Vlada Federacije BiH usvojila je prateće uredbe ovog zakona kojima se detaljnije definišu postupci i uslovi dodijele državne pomoći. Prethodno navednim Zakonom i izmjenama i dopunama Zakona definisani su čuslovi za dodjelu pomoći, nadzor nad dodjelom i korištenjem pomoći, odobravanje i povrat nezakonito dodijeljenje državne pomoći. Pojam odnosno definicija državne pomoći, provedbena tijela, te osobe koje mogu biti davaoci i korisnici državne pomoći su također predmet ovih zakona.

U smislu ovog Zakona i izmjenama i dopunama ovog Zakona, **državna pomoć** je svaki stvarni ili potencijalni javni rashod ili umanjeno ostvarenje javnog prihoda, postojećeg, planiranog ili potencijalnog, koju može dodijeliti ili planirati, izravno ili neizravno, davaoc državne pomoći, u bilo kojem obliku, čime se narušava ili postoji opasnost od narušavanja konkurenčije na tržištu stavljanjem u povoljniji položaj određenih privrednih subjekta, proizvodnje ili trgovine određenih proizvoda ili pružanje određenih usluga, ukoliko to utječe na ispunjavanje međunarodnih obaveza BiH iz ove oblasti.

Za provođenje Zakona, nadležna su **provedbena tijela** i to: Vijeće ministara BiH, Vlada Federacije BiH, Vlada Republike Srpske i Vlada Brčko Distrikta putem svojih nadležnih tijela.

Davaoci državne pomoći su BiH, FBiH, RS, BD BiH, kantonalne, gradske i opštinske uprave putem ovlaštenih pravnih osoba koja dodjeljuju ili upravljaju državnom pomoći.

Korisnici državne pomoći su privredni subjekti koji obavljaju privrednu djelatnost učestvujući na tržištu putem proizvodnje ili trgovine robe i/ili usluga.

Oblici državne pomoći mogu biti Program državne pomoći i Pojedinačna državna pomoć.

Program državne pomoći podrazumijeva svaki akt na osnovu kojeg se mogu, bez potrebe za dodatnim provedbenim mjerama, dodjeljivati pojedinačne pomoći korisnicima

¹ Službeni glasnik Bosne i Hercegovine, broj 10/12 od 07. veljače 2012. godine

² Službeni glasnik Bosne I Hercegovine, broj 39/20 od 03. srpnja 2020. godine

koji su utvrđeni u aktu na opšti i apstraktan način, te svaki akt na temelju kojeg se pomoć koja nije povezana s određenim projektom može dodijeliti jednom korisniku ili više njih na neodređeno razdoblje i/ili u neodređenom iznosu.

Pojedinačna državna pomoć je pomoć koja se ne dodjeljuje na temelju programa pomoći i svaka pomoć koja podliježe obavezi prijave, a dodjeljuje se na temelju programa pomoći.

U cilju usklađivanja s EU tekovinama u području dodjele državne pomoći, Vlada Federacije BiH (u dalnjem tekstu FBiH) je usvojila **uredbe** kojima se definišu uslovi i procedure dodjele državne pomoći, kao i izrada godišnjeg izvještaja:

- Uredba o načinu i procedurama prijavljivanja državne pomoći u Federaciji Bosne i Hercegovine³,
- Uredba o metodologiji izrade godišnjeg izvještaja o dodijeljenoj državnoj pomoći u Federaciji Bosne i Hercegovine⁴,
- Uredba o uslovima za dodjelu državne pomoći u obliku naknade za obavljanje i izvršenje javnih usluga privrednim subjektima kojima je povjerenog obavljanje usluga od opšteg ekonomskog interesa⁵,
- Uredba o namjeni, kriterijima i uslovima za dodjelu državne pomoći u Federaciji Bosne i Hercegovine⁶,
- Uredba o uslovima i postupku za dodjelu pomoći male vrijednosti - *de minimis* pomoć⁷.

³ Službene novine Federacije BiH, broj 104/13

⁴ Službene novine Federacije BiH, broj 41/15

⁵ Službene novine Federacije BiH, broj 27/18

⁶ Službene novine Federacije BiH, broj 27/18

⁷ Službene novine Federacije BiH, broj 27/18

1. IZVJEŠTAJ O DODIJELJENOJ DRŽAVNOJ POMOĆI U FEDERACIJI BiH u 2022. GODINI

Zakonski osnov za sačinjavanje godišnjeg izvještaja o dodijeljenoj državnoj pomoći u FBiH je Zakon o sistemu državne pomoći u BiH, te Izmjena i dopuna navedenog Zakona, a detaljene odredbe sačinjavanja izvještaja definisane su Uredbom o metodologiji izrade godišnjeg izvještaja o dodijeljenoj državnoj pomoći u FBiH.

Navedenem uredbom definisana je obaveza davalaca državne pomoći o dostavljanju podatke o dodijeljenoj državnoj pomoći za prethodnu godinu Federalnom ministarstvu finansija do 30. aprila tekuće godine. Davaoci državne pomoći podatke o dodijeljenoj pomoći dostavljaju putem Obrasca za praćenje i ex post kontrolu državne pomoći (u dalnjem tekstu Obrazac). Federalno ministarstvo finansija, kao organ za sprovođenje, dužan je izvršiti konsolidaciju dobivenih Obrazaca od strane davaoca državne pomoći u formi Godišnjeg izvještaja o dodijeljenoj državnoj pomoći.

Godišnje izvještaj o dodijeljenoj državnoj pomoći predstavlja pregled dodijeljene države pomoći po korisnicima, po vrstama i instrumentima dodjele pomoći, analizu i strukturu dodijeljene pomoći, kao i podatke za učešće u BDP- u, te iznos pomoći po glavi stanovnika u Federaciji BiH.

Godišnje izvještaj o dodijeljenoj državnoj pomoći sadrži:

- uvodni dio sa metodologijom i principima izrade,
- pregled ukupnog iznosa dodijeljene državne pomoći,
- analizu ukupne dodijeljene državne pomoći,
- pregled državne pomoći prema namjeni,
- pregled državne pomoći prema vrstama.

Federalno ministarstvo finansija/financija, kao organ za sprovođenje Zakona o državnoj pomoći, izvršilo je analizu dobivenih podataka o dodijeljenim državnim pomoćima u 2022. godini, dostavljenih od strane davaoca državne pomoći i sačinilo Godišnji izvještaj za 2022. godinu.

Za izradu Godišnjeg izvještaja za 2022. godinu popunjene propisane obrasce dostavilo je osam kantona sa pripadajućim opštinama, te četiri federalna ministarstava FBiH. Ostala federalna ministarstava i kantoni dostavili su informaciju da u 2022. godini nisu dodjeljivali državnu pomoć.

Ukupna dodijeljenja državna pomoć u 2022. godini, uključujući i pomoć dodijeljenju u oblasti poljoprivrede, iznosi **258.330.936 KM ili 132,08 mil €**. Učešće državne pomoći u bruto domaćem proizvodu Federacije BiH (u daljem tekstu: BDP F BiH) iznosi 0,99%.

Dodijeljena državna pomoć bez poljoprivrede iznosi 109.185.144 KM ili 55,83 mil €.

U 2022. godini nije bilo dodjele **Državna pomoć za promoviranje regionalnog razvoja**.

Državna pomoć za privredutj **horizontalna državna** pomoć je dodijeljena u iznosu od 500.000 KM ili 0,25 mil €, što čini učešće ove državne pomoći u ukupno dodijeljenoj državnoj pomoći od 0,19%.

U 2022. godini nije bilo dodjele **Vertikalne državne pomoći**.

Državna pomoć male vrijednosti (**de minimis** državna pomoć) dodijeljenja je u iznosu od 67.660.035 KM ili 34,59 mil €, što iznosi 26,19% od ukupne državne pomoći.

Državna pomoć za usluge od općeg ekonomskog interesa dodijeljena je u iznosu od 41.025.109 KM ili 20,97 €, što čini učešće ove državne pomoći u ukupno dodijeljenoj državnoj pomoći od 15,88%. Državna pomoć se može odobriti kao naknada za obavljanje i izvršavanje javnih usluga odnosno usluga od opštег ekonomskog interesa, koje su od posebne važnosti za život građana i koje bi bez državne pomoći bile dostupne građanima po nepovoljnijim uslovima korištenja. Te usluge mogu biti usluge javnog prijevoza putnika, usluge isporuke energije, poštanske i ostale slične usluge.

Državna pomoć u sektoru **poljoprivrede** dodijeljena je u ukupnom iznosu od 149.145.792 KM ili 76,25 mil € što čini učešće ove državne pomoći u ukupno dodijeljenoj državnoj pomoći od 57,73%.

1.1. Metodologija za izradu Godišnjeg izvještaja o dodijeljenoj državnoj pomoći u Federaciji BiH

Godišnje izvještaj o dodijeljenoj državnoj pomoći za 2022. godinu pripremljen je u skladu sa odredbama Uredbe o metodologiji izrade godišnjeg izvještaja o dodijeljenoj državnoj pomoći u FBiH⁸. Ovom Uredbom definisana je metodologija izrade Godišnjeg izvještaja, rokovi za dostavu podataka za izvještaj, sadržaj podataka za izradu Godišnjeg izvještaja, obrazac za prijavu državne pomoći, te vrste i instrumenti državne pomoći.

Davaoci državne pomoći, odnosno budžetski korisnici svih nivoa vlasti u FBiH, imaju obavezu dostaviti podatke za Godišnje izvještaj Federalnom ministarstvu finansija kao organu za sprovođenje Zakonu o sistemu državne pomoći u BiH do 30. aprila tekuće godine. Kantonalna ministarstva finansija su dužna dostaviti objedinjeni izvještaj

⁸ „Službene novine Federacije BiH“, broj 41/15

dodijeljene državne pomoći za kanton, zajedno sa sumiranim podacima o državnoj pomoći za sve pripadajuće gradove i opštine. Za državnu pomoć dodijeljenu u oblasti poljoprivrede dostavlja se samo iznos ukupno dodijeljene pomoći bez podataka o pojedinačnim dodijeljenim iznosima pomoći.

Podaci za izradu Godišnjeg izvještaja dostavljaju se u pisanoj i elektronskoj formi na propisanom Obrascu za praćenje i ex post kontrolu državne pomoći, koji između ostalog sadrži podatke o davaocima državne pomoći, podatke o korisniku državne pomoći, te oblik i instrumente pomoći.

Državna pomoć je, u skladu sa cilju i iznosu državne pomoći, razvrstana prema sljedećim kategorijama/vrstama pomoći:

- 1) **Državna pomoć za promovisanje regionalnog razvoja**
- 2) **Horizontalna državna pomoć:**
 - a) državna pomoć malim i srednjim privrednim subjektima;
 - b) državna pomoć za sanaciju i restrukturiranje privrednih subjekata u teškoćama;
 - c) državna pomoć za zapošljavanje zaposlenika koji se teže zapošljavaju ili s invaliditetom;
 - d) državna pomoć za zaštitu životne sredine;
 - e) državna pomoć za istraživanje, razvoj i inovacije;
 - f) državna pomoć za usavršavanje;
 - g) državna pomoć u obliku rizičnog kapitala;
 - h) državna pomoć u oblasti kulture;
- 3) **Vertikalna državna pomoć - pomoć posebnim sektorima:**
 - a) državna pomoć u sektoru proizvodnje čelika;
 - b) državna pomoć privrednim subjektima u sektoru vađenja uglja;
 - c) državna pomoć u sektoru saobraćaja;
- 4) Državna pomoć **male vrijednosti** (de minimis državna pomoć).

Državna pomoć za promovisanje regionalnog razvoja može se dodijeliti kao pomoć za početno ulaganje i za operativno poslovanje privrednim subjektima.

Horizontalna državna pomoć je namjenjena za pomoć u privredi a može se dodijeliti za sanaciju i restrukturiranje, za zapošljavanje zaposlenika koje se teže zapošljavaju, za zaštitu životne sredine, za istraživanje, razvoj i inovacije, za stručno usavršavanje, te u obliku rizičnog kapitala i u oblasti kulture.

Vertikalna državna pomoć je namijenjena samo posebnim sektorima tj. pomoć u saobraćaju, u sektoru proizvodnje čelika i sektoru vađenja uglja.

Državna pomoć male vrijednosti ili de minimis državna pomoć može se dodijeliti jednom privrednom subjektu maksimalno u visini od 200.000 € u protuvrijednosti KM, izuzetno za najamninu ili naknadu u sektoru drumskog prijevoza maksimalno do 100.000 € u protuvrijednosti KM, tijekom razdoblja od tri fiskalne godine, koja ne narušava ili prijeti da će narušiti konkureniju i za istu nije potrebna odluka za odobrenje od strane Vijeća za državnu pomoć.

Instrumenti putem kojih se može dodijeliti državna pomoć su propisani člankom 7. Uredbe:

1. subvencije/poticaji;
2. nepovratna pomoć, grantovi;
3. umanjenja ili izuzeća od primjene finansijskih obaveza;
4. porezne olakšice;
5. otpisivanje dugovanja ili preuzimanje dugovanja;
6. dodjeljivanje zajmova sa preferencijalnim kamatnim stopama i
7. druge vrste dodjele državne pomoći.

2. DODIJEVLJENA DRŽAVNA POMOĆ U FBiH ZA 2022. GODINU

Ovim izvještajm prikazuje se pregled dodijeljene državne pomoći po kantonama, po federalnim ministarstvima, te po oblicima i instrumentima dodijeljene državne pomoći.

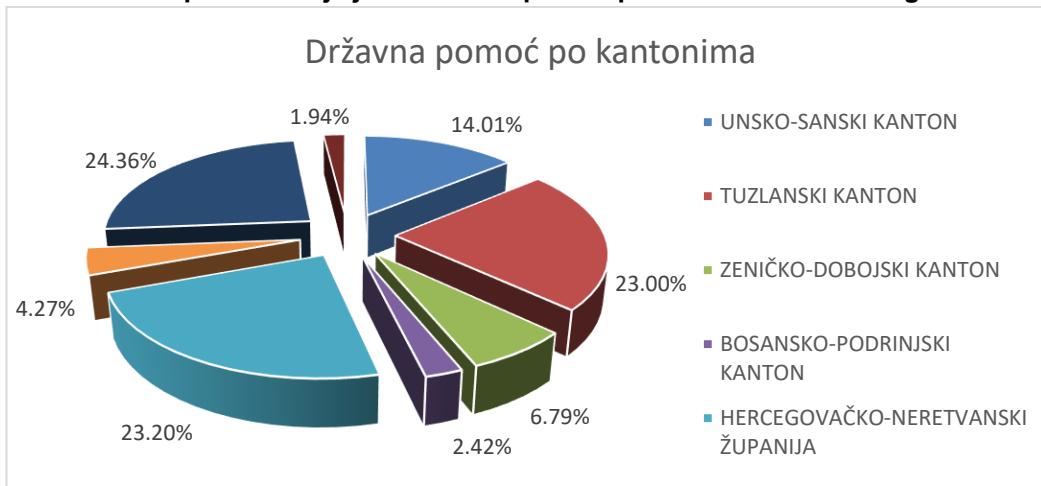
2.1. Državna pomoć dodijeljena u Federaciji BiH po federalnim budžetskim korisnicima i kantonama za 2022. godinu

Pregled ukupno dodijeljene državne pomoći bez pomoći za poljoprivredu po kantonima FBiH dodijeljene u 2022. godini prikazan je u sljedećoj tabeli i grafikonu:

Tabela 2.1. Ukupno dodijeljena državna pomoć po kantonama u 2022. godini

Rbr.	Kantoni	Iznos KM	Iznos mil €	Učešće u ukupnom iznosu
1	UNSKO-SANSKI KANTON	9.509.691	4,86	14,01%
2	ŽUPANIJA POSAVSKA	0	0,00	0,00%
3	TUZLANSKI KANTON	15.611.847	7,98	23,00%
4	ZENIČKO-DOBOSKI KANTON	4.609.394	2,36	6,79%
5	BOSANSKO-PODRINJSKI KANTON	1.640.016	0,84	2,42%
6	SREDNJOBOSANSKI KANTON	0	0,00	0,00%
7	HERCEGOVACKO-NERETVANSKI ŽUPANIJA	15.748.798	8,05	23,20%
8	ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVACKA	2.898.438	1,48	4,27%
9	SARAJEVSKI KANTON	16.532.463	8,45	24,36%
10	HERCEGBOSANSKA ŽUPANIJA	1.319.238	0,67	1,94%
UKUPNO		67.869.886	34,70 €	100,00%

Grafički prikaz dodijeljene državne pomoći po kantonama u 2022. godini

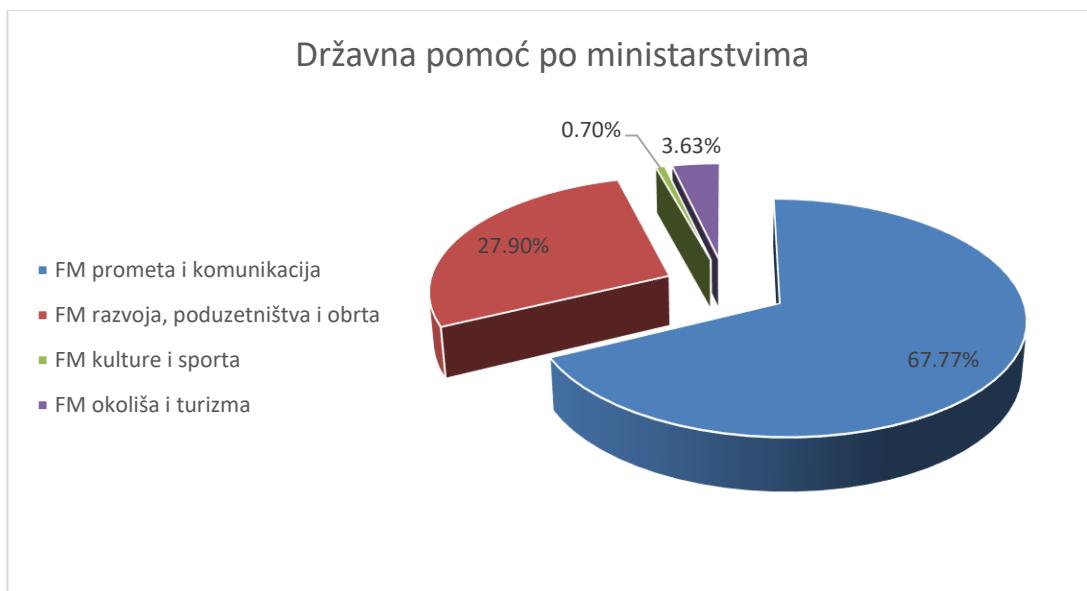

U sljedećoj tabeli i grafikonu prikazana je dodijeljena državna pomoć federalnim ministarstvima u apsolutnim iznosima i procentualno učešće u ukupnom iznosu dodijeljenje državne pomoći:

Tabela 2.2. Ukupno dodijeljena državna pomoć po federalnim ministarstvima za 2022. godinu

Rbr.	BUDŽETSKI KORISNICI	Iznos KM	Iznos mil €	Učešće u ukupnom iznosu
1	FM prometa i komunikacija	28.000.000	14,3	67,77%
2	FM razvoja, poduzetništva i obrta	11.527.673	5,9	27,90%
3	FM kulture i sporta	287.586	0,1	0,70%
4	FM okoliša i turizma	1.500.000	0,8	3,63%
UKUPNO		41.315.259	21,1	100,00%

Grafički prikaz dodijeljene državne pomoći po federalnim korisnicima u 2022. godini

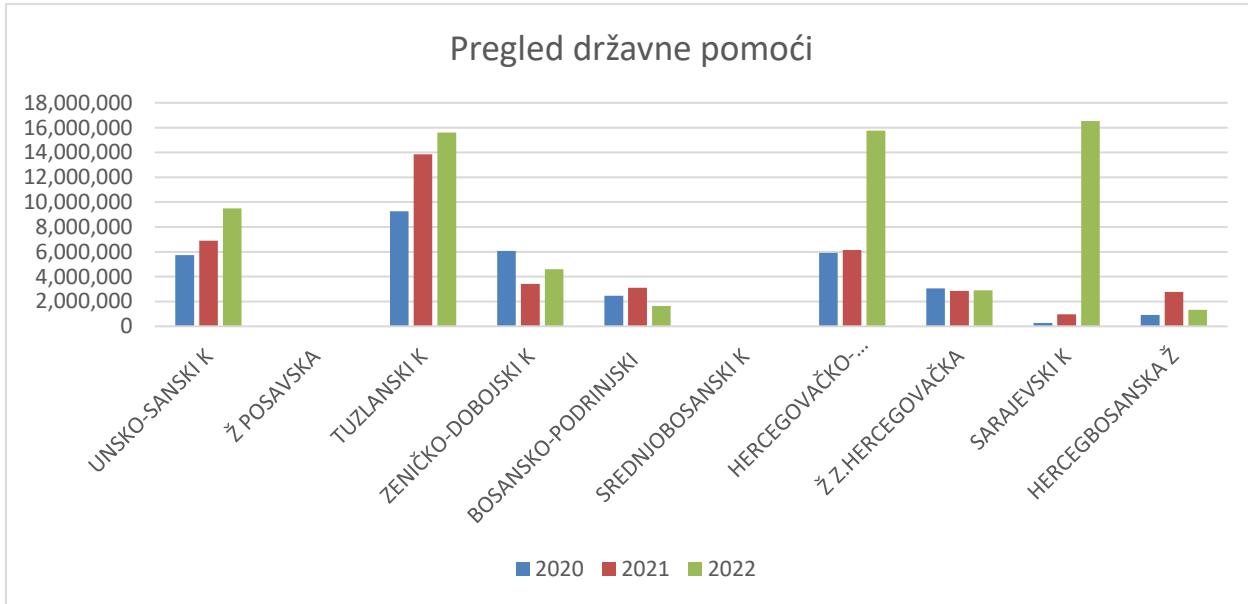
2.2. Državna potpora dodijeljena u Federacije BiH po federalnim budžetskim korisnicima i kantonama za period 2020.- 2022. godinu

Ukupno dodijeljena državna pomoć po kantonama (bez pomoći za poljoprivredu) za vremenski period od 2020.-2022. godine prikazana je u sljedećoj tabeli i grafikonu:

Tabela 2.3. Pregled državne pomoći po kantonama u Federaciji BiH od 2020. do 2022. godine

Rbr.	Kantoni	2020	2021	2022
1	UNSKO-SANSKI KANTON	5.739.713	6.902.896	9.509.691
2	ŽUPANIJA POSAVSKA	0	0	0
3	TUZLANSKI KANTON	9.273.071	13.858.791	15.611.847
4	ZENIČKO-DOBOSKI KANTON	6.081.915	3.417.546	4.609.394
5	BOSANSKO-PODRINSKI KANTON	2.458.576	3.108.790	1.640.016
6	SREDNJOBOSANSKI KANTON	0	0	0
7	HERCEGOVACKO-NERETVANSKI ŽUPANIJA	5.903.742	6.141.000	15.748.798
8	ŽUPANIJA ZAPADNOHERCEGOVACKA	3.064.749	2.861.588	2.898.438
9	SARAJEVSKI KANTON	271.088	958.739	16.532.463
10	HERCEGBOSANSKA ŽUPANIJA	905.502	2.783.566	1.319.238
U K U P N O		33.698.356 KM	40.032.916 KM	67.869.886 KM

Grafički pregled državne pomoći po kantonama u Federaciji BiH od 2020. do 2022. godine

U 2022. godini u odnosu na prethodnu godinu dodijeljeno je više državne pomoći (bez pomoći za poljoprivredu) za 69,54% te više za 101,40% u odnosu na 2020. godinu po kantonama. U 2022. godini najveći iznos pomoći dodijeljen je u Sarajevskom kantonu od 24,36%. Hercegovačko - neretvanskoj županiji od 23,20% te u Tuzlanskom kantonu od

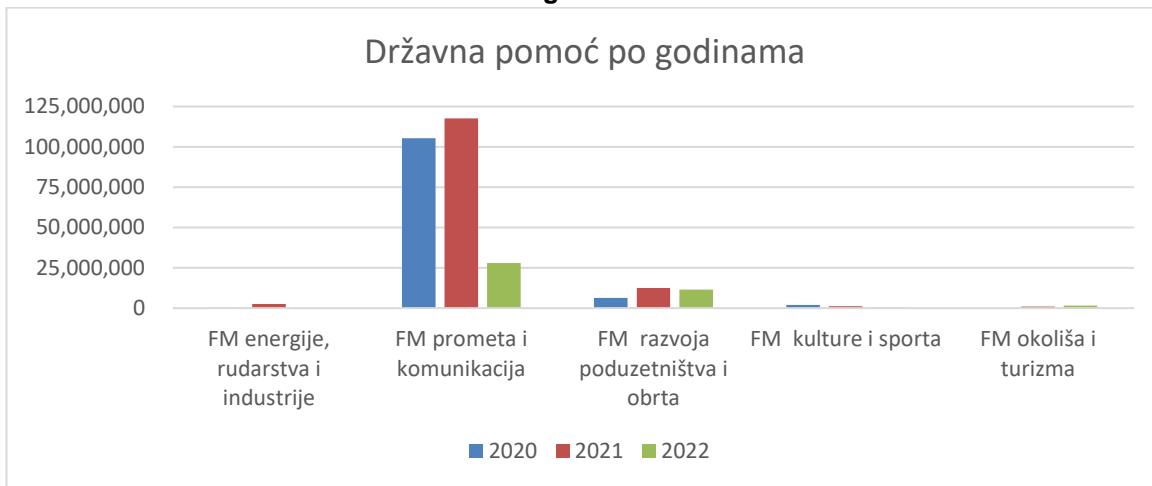
23,00%. Županija Posavska i Srednjobosanski kanton ni u jednoj godini nisu imali dodijeljenje državne pomoći.

Prikaz ukupno dodijeljene državne pomoći po federalnim korisnicima bez pomoći za poljoprivredu za vremenski period od 2020.-2022. godine nalazi se u sljedećoj tabeli i grafikonu:

Tabela 2.4. Pregled dodijeljene državne pomoći po budžetskim korisnicima FBiH od 2020. do 2022. god

Rbr.	Federalni budžetski orisnici	2020	2021	2022
1	FM energije, rудarstva i industrije	50.000	2.500.000	0
2	FM saobraćaja i komunikacija	105.260.000	117.700.000	28.000.000
3	FM razvoja poduzetništva i obrta	6.294.262	12.469.020	11.527.673
5	FM kulture i sporta	1.931.197	1.082.798	287.586
6	FM okoliša i turizma		1.000.000	1.500.000
U K U P N O		113.535.459 KM	134.751.818 KM	41.315.259 KM

Grafički pregled državne pomoći po budžetskim korisnicima u Federaciji BiH od 2020. do 2022. godine

U odnosu na 2021. godinu, federalna ministarstva su u 2022. godini dodijelila manji iznos pomoći za 69,34% ili za 93,43 mil KM, a najveći iznos dodijelilo je Federalno ministarstva saobraćaja i komunikacija, tj 67,8% od ukupne pomoći dodijeljene federalnim ministarstvima.

2.3. Državna potpora Federacije BiH u odnosu na BDP

Dodijeljena državna pomoć za 2022. godinu ima učešće od 0,99% u bruto društvenom proizvodu (BDP) Federacije BiH za 2022. godinu. Pregled dodijeljene državne pomoći u odnosu na BDP FBiH prikazan je u sljedećoj tabeli:

Tabela 2.5. Učešće državne pomoći u BDP Federacije za 2022. godine*

Rbr.	OBLIK DRŽAVNE POMOĆI	BDP a za 2022.	Iznos	Učešće
1	DRŽAVNA POMOĆ ZA PROMOVISANJE REG. RAZVOJA	26.201.281.000 KM	0 KM	0,00%
2	HORIZONTALNA DRŽAVNA POMOĆ		500.000 KM	0,00%
3	VERTIKALNA DRŽAVNA POMOĆ		0 KM	0,00%
4	DRŽAVNA POMOĆ MALE VRIJEDNOSTI		67.660.035 KM	0,26%
5	USLUGE OD OPŠTEG EKONOMSKOG INTERESA		41.025.109 KM	0,16%
6	DRŽAVNA POMOĆ U POLJOPRIVREDI		149.145.792 KM	0,57%
UKUPNO			258.330.936 KM	0,99%

*FZS: Tromjesečni bruto domaći proizvod, IV tromjesjeće 2022., 31.03.2023., procjena

Ukupna pomoć po glavi stanovnika u FBiH za 2022. godini iznosi 119,77 KM. Pregled dodijeljene državne pomoći u odnosu na broj stanovnika FBiH je prikazan u sljedećoj tabeli:

Tabela 2.6. Učešće dodijeljene pomoći po glavi stanovnika u FBiH za 2022. godinu**

Rbr.	OBLIK DRŽAVNE POMOĆI	Broj stanovnika*	Iznos KM	KM
1	DRŽAVNA POMOĆ ZA PROMOVISANJE REG. RAZVOJA	2.156.846	0 KM	0,00 KM
2	HORIZONTALNA DRŽAVNA POMOĆ		500.000 KM	0,23 KM
3	VERTIKALNA DRŽAVNA POMOĆ		0 KM	0,00 KM
4	DRŽAVNA POMOĆ MALE VRIJEDNOSTI		67.660.035 KM	31,37 KM
5	USLUGE OD OPŠTEG EKONOMSKOG INTERESA		41.025.109 KM	19,02 KM
6	DRŽAVNA POMOĆ U POLJOPRIVREDI		149.145.792 KM	69,15 KM
UKUPNO			258.330.936 KM	119,77 KM

**FZS: Procjena ukupnog broja stanovnika u 2022. godini, stanje sredinom godine

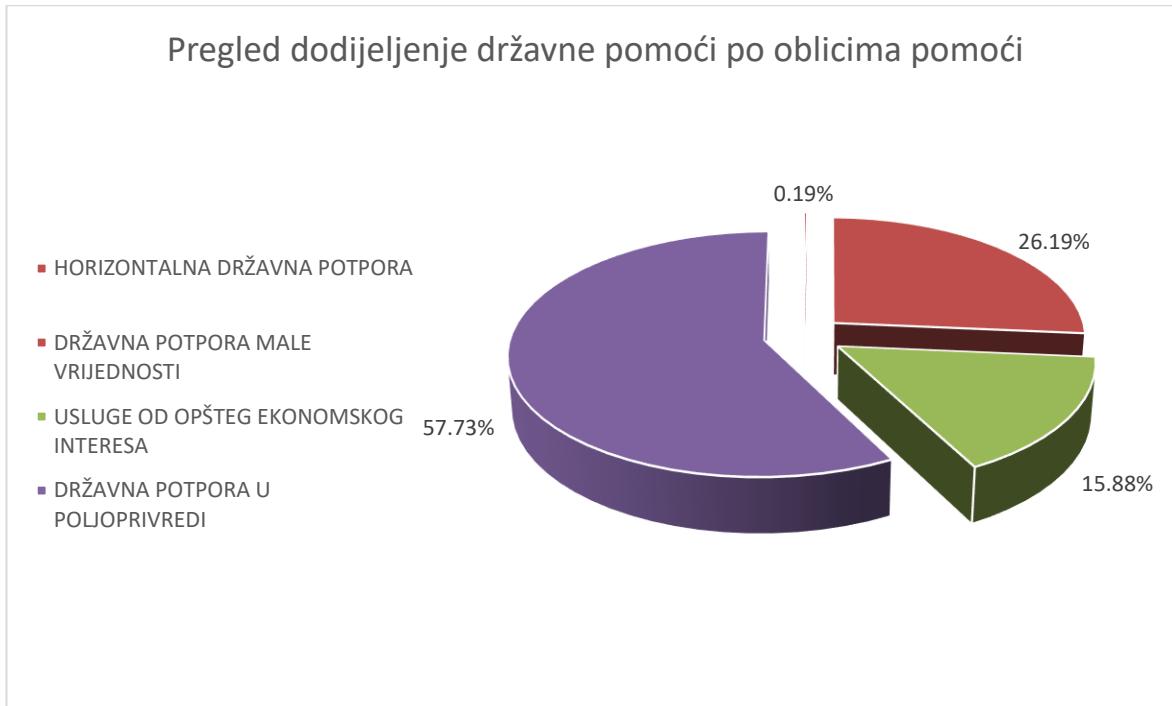
2.4. Državna pomoć dodijeljena u Federaciji BiH po kategorijama/vrstama dodijeljenje državne pomoći

U narednoj tabeli se nalazi pregled podataka o dodijeljenoj državnoj pomoći po kategorijama/vrstama uključujući i dodijeljenu državnu pomoć u oblasti poljoprivrede.

Tabela 2.7. Pregled dodijeljene državne pomoći u Federaciji BiH u 2022. godini

OBLIK DRŽAVNE POMOĆI	2022	Učešće u ukupnoj pomoći
DRŽAVNA POMOĆ ZA PROMOVISANJE REG. RAZVOJA	0 KM	0,00%
HORIZONTALNA DRŽAVNA POMOĆ	500.000 KM	0,19%
VERTIKALNA DRŽAVNA POMOĆ	0 KM	0,00%
DRŽAVNA POMOĆ MALE VRJEDNOSTI	67.660.035 KM	26,19%
USLUGE OD OPŠTEG EKONOMSKOG INTERESA	41.025.109 KM	15,88%
DRŽAVNA POMOĆ U POLJOPRIVREDI	149.145.792 KM	57,73%
UKUPNO	258.330.936 KM	100,00%

Grafikički prikaz pregleda dodijeljene državne pomoći u FBiH za 2022. godinu (sa poljoprivredom)

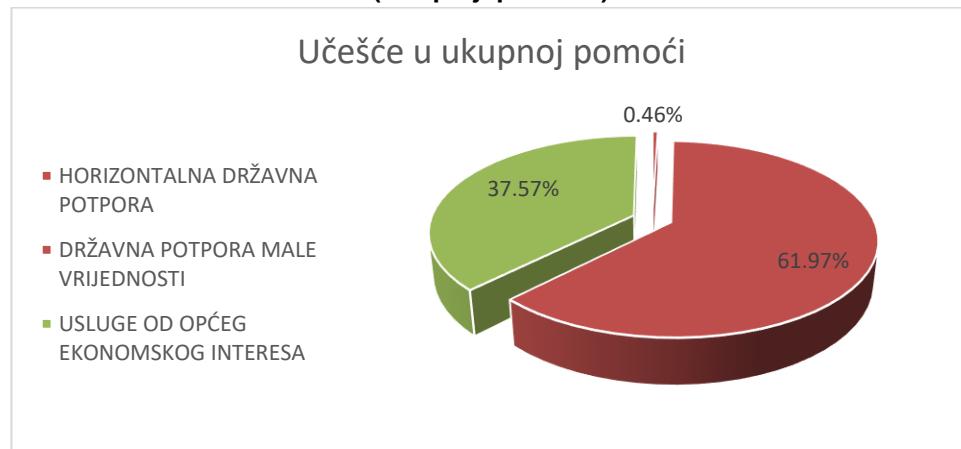

U narednoj tabeli prikazani su podaci o dodijeljenoj državnoj pomoći po kategorijama/vrstama bez dodijeljene državne pomoći u oblasti poljoprivrede.

Tabela 2.8. Pregled dodijeljene državne pomoći u Federaciji BiH u 2022. godini

OBLIK DRŽAVNE POMOĆI	2022	Učešće u ukupnoj pomoći
DRŽAVNA POMOĆ ZA PROMOVISANJE REG. RAZVOJA	0 KM	0,00%
HORIZONTALNA DRŽAVNA POMOĆ	500.000 KM	0,46%
VERTIKALNA DRŽAVNA POMOĆ	0 KM	0,00%
DRŽAVNA POMOĆ MALE VRJEDNOSTI	67.660.035 KM	61,97%
USLUGE OD OPŠTEG EKONOMSKOG INTERESA	41.025.109 KM	37,57%
UKUPNO	109.185.144 KM	100,00%

Grafikički prikaz pregleda dodijeljene državne pomoći u FBiH za 2022. godinu (bez poljoprivrede)

Od ukupne pomoći za 2021. godinu na dodijeljenu horizontalnu državnu pomoć odnosi se 0,46%.

Dodijeljena državna potpora male vrijednosti ima najveće učešće od 61,97% u iznosu ukupne dodijeljene pomoći.

Za usluge od opštег ekonomskog interesa dodijeljena je 37,57% od ukupne pomoći.

Ostale kategorije/vrste državne pomoći nisu bili zastupljeni u 2022. godini.

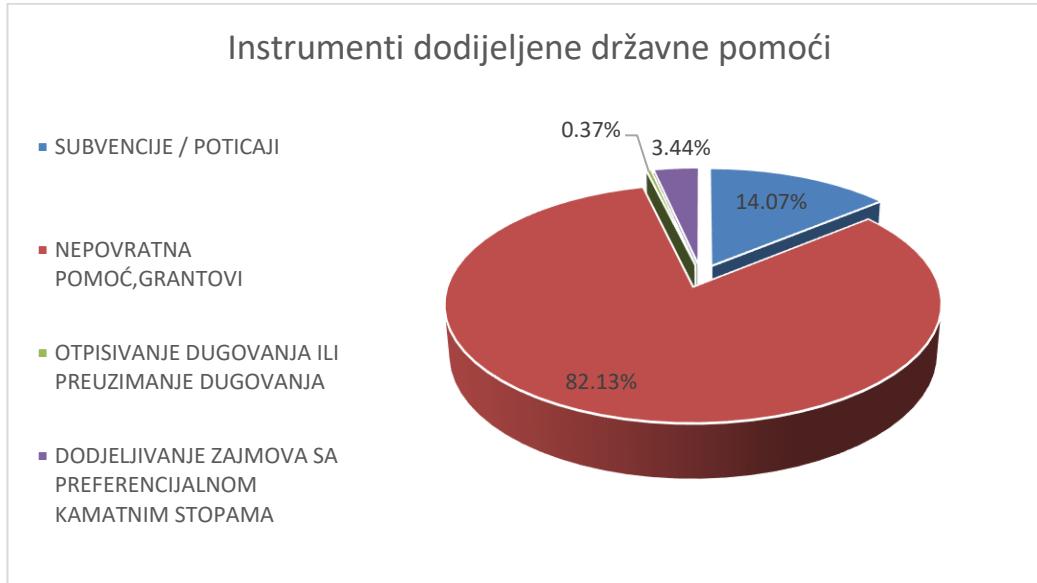
2.5. Državna pomoć dodijeljena u Federaciji BiH po vrsti pomoći

U nastavku teksta je prikaz dodijeljene državne pomoći po vrstama/instrumentima.

Tabela 2.9. Pregled dodijeljene državne pomoći po vrsti u FBiH za 2022. godinu

Rbr.	INSTRUMENTI DODIJELE DRŽAVNE POMOĆI	KM	MIL €	% učešća
1	SUBVENCIJE/POTICAJI;	15.361.763 KM	7,85 €	14,07%
2	NEPOVRATNA POMOĆ, GRANTOVI;	89.671.917 KM	45,85 €	82,13%
3	OTPISIVANJE DUGOVANJA ILI PREUZIMANJE DUGOVANJA	400.000 KM	0,20 €	0,37%
4	DODJELJIVANJE ZAJMOVA SA PREFERENCIJALNIM KAMATNIM STOPAMA I	3.751.465 KM	1,92 €	3,44%
U K U P N O		109.185.145 KM	55,83 €	100%

Grafički prikaz pregleda dodijeljene državne pomoći po vrsti u FBiH za 2022. godinu

Najveće učešće od 82,13% u ukupnoj pomoći imaju nepovratna pomoć, grantovi, dok su manje procente ostvarili subvencije/poticaji od 14,07% i dodjeljivanje zajmova sa preferenčijalnom kamatnom stopom od 3,44%, te otpisivanje dugova od 0,37%. Ostali instrumenti državne pomoći nisu zastupljeni u 2022. godini.

2.6. Struktura dodijeljene državne pomoći u Federacije BiH za 2022.

Pregled strukture instrumenata dodijeljene pomoći odnosno pregled po oblicima državne pomoći prikazan je u sljedećoj tabeli:

Tabela 2.10. Pregled strukture dodijeljene državne pomoći u FBiH za 2022. godinu

OBLIK / STRUKTURA DRŽAVNE POMOĆI	Dodijeljenja državnapomoć u 2022. godini		učešće u ukupno dodjeljenoj pomoći %
	KM / €	%	
1) PROMOVIRANJE REGIONALNOG RAZVOJA	0 KM	0 €	0,00%
2) HORIZONTALNA DRŽAVNA POMOĆ	500.000 KM	255.646 €	0,19%
a) državna pomoć malim i srednjim privrednim subjektima	500.000 KM	255.646 €	0,19%
b) državna pomoć za sanaciju i za restrukturiranje privrednih subjekta u teškoćama,	0 KM	0 €	0,00%
c) državna pomoć za zapošljavanje zaposlenika koji se teže zapošljavaju ili sa invaliditetom	0 KM	0 €	0,00%
d) državna pomoć za zaštitu životne sredine,	0 KM	0 €	0,00%
e) državna pomoć za istraživanje, razvoj i inovacije	0 KM	0 €	0,00%
f) državna pomoć za usavršavanje	0 KM	0 €	0,00%
g) državna pomoć u obliku rizičnog kapitala	0 KM	0 €	0,00%
h) državna pomoć u oblasti kulture	0 KM	0 €	0,00%
3) VERTIKALNA DRŽAVNA POMOĆ	0 KM	0 €	0,00%
a) državna pomoć u sektoru proizvodnje čelika	0 KM	0 €	0,00%
b) državna pomoć u sektoru vađenja uglja	0 KM	0 €	0,00%
c) državna pomoć u sektoru prometa	0 KM	0 €	0,00%
4) DRŽAVNA POMOĆ MALE VRIJEDNOSTI	67.660.035 KM	34.594.027 €	26,19%
5) USLUGE OD OPŠTEG EKONOMSKOG INTERESA	41.025.109 KM	20.975.805 €	15,88%
6) DRŽAVNA POMOĆ ZA POLJOPRIVREDU	149.145.792 KM	76.257.033 €	57,73%
UKUPNO	258.330.936 KM	132.082.510 €	100,00%

2.6.1. Struktura horizontalne državne pomoći u Federacije BiH za 2022. godinu

Ukupan iznos horizontalne pomoći dodijeljen je u kao pomoć malim i srednjim privrednim subjektima u iznosu od 500.000 KM.

2.6.2. Struktura vertikalne državne pomoći u Federaciji BiH za 2022. godinu

U 2022. godini nije bilo dodijeljene vertikalne državne pomoći.

ZAKLJUČNA RAZMATRANJA

Metodologija izrade godišnjeg izvještaja o dodijeljenoj državnoj pomoći u BiH, rokovi za dostavljanje podataka za izradu godišnjeg izvještaja, te sadržaj podataka za izradu godišnjeg izvještaja, propisani su Uredbom o metodologiji izrade godišnjeg izvještaja o dodijeljenoj državnoj pomoći u Federaciji Bosne i Hercegovine⁹.

Godišnje izvještaj o dodijeljenoj državnoj pomoći u FBiH za 2022. godinu je analitički prikaz dodijeljene državne pomoći izrađen na osnovu konsolidiranih podataka dostavljenih od strane davaoca državne pomoći. Isto je sačinjeno temeljem dostavljenih izvještaja federalnih korisnika i izvještaja kantona koje su objedinile podatke za pripadajuće gradove i opštine.

U 2022. godini ukupno dodijeljenja državna pomoć iznosi 258.330.936 KM, uključujući pomoć u oblasti poljoprivrede, i ista je manja za 8% u odnosu na prethodnu godinu, te manja za 10,7% od ukupno dodijeljene državne pomoći u 2020. godini. Veći dio razlike iznosa dodijeljene državne pomoći odnosi se na transfere za izgradnju autocesta i cesta dodijeljenih JP Autoceste i JP Ceste koji se po dogovoru sa Sekretarijatom Vijeća za državnu pomoć BiH ne treba tretirati kao državna pomoć.

U narednoj tablici prikazani su podaci o dodijeljenoj državnoj pomoći po oblicima državne pomoći za period 2020.-2022. godina u apsolutnim iznosima i procentima učešća u ukupnoj državnoj pomoći:

Tabela 3.1. Uporedni pokazatelji državne pomoći po obliku za FBiH od 2020.do 2022.godine

OBLIK DRŽAVNE POMOĆI	2020		2021		2022	
	KM	učešće	KM	učešće	KM	učešće
DRŽAVNA POMOĆ ZA PROMOVISANJE REG. RAZVOJA	330.000 KM	0,11%	1.830.000 KM	0,65%	0 KM	0,65%
HORIZONTALNA DRŽAVNA POMOĆ	23.388.502 KM	8,09%	26.392.245 KM	9,40%	500.000 KM	9,40%
VERTIKALNA DRŽAVNA POMOĆ	61.760.000 KM	21,36%	67.680.000 KM	24,10%	0 KM	24,10%
DRŽAVNA POMOĆ MALE VRJEDNOSTI	48.255.313 KM	16,69%	28.682.489 KM	10,21%	67.660.035 KM	10,21%
USLUGE OD OPŠTEG EKONOMSKOG INTERESA	43.500.000 KM	15,04%	50.200.000 KM	17,88%	41.025.109 KM	17,88%
DRŽAVNA POMOĆ U POLJOPRIVREDI	111.969.385 KM	38,72%	106.042.049 KM	37,76%	149.145.792 KM	37,76%
UKUPNO	289.203.200 KM	100,00%	280.826.783 KM	100,00%	258.330.936 KM	100,00%

⁹ „Službene novine Federacije BiH“, broj 41/15

Dok je državna pomoć za promovisanje regionalnog razvoja dodijeljena je u prethodne dvije godine u iznosu 330.000 KM i 1.830.000 KM, u 2022. godini nije bilo dodijeljene ove vrste pomoći.

Najmanji udio u ukupnoj državnoj pomoći u 2022. godini ima dodijeljena Horizontalna državna potpora od 0,19%, a ovu potporu u cijelosti čini pomoć malim i srednjim privrednim subjektima.

Dok je u prethodnim godinama vertikalna državna pomoć imala značajno učešće od 21,36% i 24,10% u 2022. godini ova pomoć se nije dodijeljivala.

Udio državne pomoći male vrijednosti je porastao u odnosu na prethodne godine i iznosi 26,19%, dok je ranije iznosio 16,69% i 10,21% u 2020. i 2021. godini. Ova pomoć veća je u odnosu na prethodnu godinu za 135,9%, te u odnosu na 2020. godinu veća za 40,2%.

Usluge od opšteg ekonomskog interesa u 2022. godini su dodijeljene u iznosu od 41,02 mil KM i imaju učešće od 15,88%, što je slično učešću kao i u prethodnim godinama. Iznos ove potpore manji je za 9,17 i 2,47 mil KM u odnosu na prethodne godine.

Najveće učešće u ukupnoj pomoći 2022. godini, kao i prethodnih godina, ima državna pomoć u oblasti poljoprivrede od 57,73% i iznosi 149,14 mil KM. U apsolutnom iznosu ova pomoć u odnosu na 2021. godinu veća je za 43,10 mil. KM i u odnosu na 2020 veća za 37,17 mil. KM.

Smanjeno je učešće dodijeljene državne pomoći u BDP za 2022. godinu u odnosu na prethodne godine za 0,17 i 0,30 postotnih poena a iznosi 0,99%. Državna pomoć po glavi stanovnika manja je u odnosu na prethodnu godinu za 9,73KM i iznosi 119,77KM.

Obaveza Federalnog ministarstva finansija kao organa za provođenje Zakona o sistemu državne pomoći u FBiH na nivou Federacije, je informirati Vladu Federacije BiH o Godišnjem izještaju, a po odobrenju dostaviti Vijeću za državnu pomoć radi izrade sveobuhvatnog Godišnjeg izještaja za Bosnu i Hercegovinu.